

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
з дисципліни

**УКРАЇНСЬКА
МОВА**

(за професійним спрямуванням)

*(для студентів 1 курсу заочної форми навчання
напряму підготовки 6.060101 «Будівництво»)*

Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (для студентів 1 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.060101 – «Будівництво») / Харк. Харк. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: О. В. Хом'якова. – Х.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 20 с.

Укладач: О. В. Хом'якова

Рецензент: канд. психол. наук, доцент І. М. Золотарьова

Рекомендовано кафедрою мовної підготовки, педагогіки та психології, протокол №1 від 29.09.2011 р.

ЗМІСТ

Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи	4
Контрольна робота №1	5
Контрольна робота №2	6
Контрольна робота №3	8
Контрольна робота №4	9
Контрольна робота №5	11
Контрольна робота №6	12
Контрольна робота №7	14
Контрольна робота №8	15
Контрольна робота №9	16
Контрольна робота №10	18
Джерела	19

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Тематика контрольних робіт надається викладачем та повністю співпадає з навчальною робочою програмою.
2. Роботу слід виконувати як самостійне осмислення теоретичного матеріалу.
3. Перед вибором теми контрольної роботи слід уважно ознайомитись із змістом теоретичного матеріалу в цілому.
4. Контрольну роботу треба виконувати самостійно.
5. На поставлені питання відповідати конкретно.
6. У роботі вказувати відповідні джерела інформації.
7. Відповіді на питання передбачають наведення прикладів.
8. На поставлені питання відповідати стисло, уникаючи зайвої та несуттєвої інформації.
9. Робота оформлюється у зошиті у письмовому вигляді.
10. Після відповіді на кожне питання вказати використану літературу.
11. Контрольна робота перевіряється викладачем до екзамену або заліку.
12. Контрольна робота має бути підготовлена у термін, визначений викладачем.
13. Студент, що виконав роботу на "задовільно" та вищу оцінку, допускається до заліку або екзамену.
14. Якщо контрольну роботу не виконано, студент до заліку або екзамену не допускається.
15. Залежно від рівня виконаної контрольної роботи, викладач може винести деякі її питання для обговорення на залік або екзамен.
16. Роботу слід оформлювати охайно, писати чітко.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА №1

1. Укладіть зразки документів

- Заява про переведення на іншу спеціальність.
- Доручення на одержання грошового переказу.
- Розписка про одержання комп’ютерів.
- Автобіографія.
- Характеристика на старосту групи.
- Пояснювальна записка про відсутність на роботі.
- Резюме.

2. Запишіть імена українською мовою та утворіть імена по батькові (чол. та жін. роду)

Евгений	Архип	Михаил
Афанасий	Василий	Фёдор
Емельян	Павел	Даниил
Гордей	Николай	Лев

3. Запишіть прізвища українською мовою

Дьяков	Галич	Шишкин	Толмачёв
Мальцев	Зиновьев	Черныш	Бердяев
Миронов	Зоин	Рижский	Ерофеев
Рюмин	Польских	Королёв	Никитин
Гурьянин	Тобилевич	Ручьёв	Снежин
Есауленко	Тринеев	Белов	Виноградов

4. Перекладіть і провідміняйте.

- Сидоров Василий Андреевич
- Гусева Елена Григорьевна
- Кисленко Павел Яковлевич
- Сирота Мария Константиновна
- Плющ Виталий Николаевич

5. Провідміняйте власне прізвище, ім’я, по батькові (сім відмінків).

6. Перекладіть словосполучення.

Вызвать по служебным делам	Выплатить пособие
Появиться вовремя	Начать в 10.00
Принять к сведению	Объяснить поступок
Объявить выговор	Прийти к началу
Пересесть на другое место	Отправить по почте

7. Поставте іменники у родовому відмінку однини.

Стандарт	мінімум	радіатор
диплом	спосіб	телефон
цикл	стенд	статут
симптом	клімат	статус
азимут	банк	
атлас	стационар	

8. Перекладіть текст.

При определении стилевых черт того или иного функционального стиля литературного языка надо исходить прежде всего из способа изложения материала, который обуславливает и отбор системы языковых средств (лексических и грамматических), и их функционирование в речи.

Научное изложение состоит главным образом из рассуждений, целью которых является доказательство истин, выявленных в результате исследования фактов действительности.

Для того чтобы рассуждение было убедительным, мысли должны излагаться в такой последовательности, при которой одно положение вытекало бы из предыдущего и подготавляло бы к пониманию последующего. Такой способ изложения исключает эмоциональность и образность.

Научное изложение рассчитано на логическое, а не на эмоционально-чувственное восприятие. Поэтому эмоциональные средства не играют решающей роли в научной прозе. Однако это не значит, что в научном изложении не могут присутствовать элементы эмоциональные, элементы художественного стиля, особенно в научных работах, полемических.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА №2

1. Укладіть зразки документів.

- Заява про надання грошової допомоги.
- Доручення на одержання стипендії.
- Розписка про одержання грошей в позику.
- Автобіографія.
- Характеристика на менеджера.
- Пояснювальна записка про порушення трудової дисципліни.
- Резюме.

2. Запишіть імена українською мовою та утворіть імена по батькові (чол. та жін. роду).

Владислав	Богдан	Валентин
Владлен	Аркадий	Валерий
Василий	Максим	Леонид
Пётр	Іван	Георгий

3. Запишіть прізвища українською мовою.

Ньютон	Канторович	Хмельницкий	Касьянов
Шевелёв	Шиллер	Иванов	Синицын
Винниченко	Меньшиков	Батищев	Малинин
Мицкевич	Ильинский	Арсеньев	Бондарев
Менделеев	Капица	Хрущёв	Артёмов
Тимирязев	Тургенев	Репин	Лебедев

4. Перекладіть і провідміняйте.

- Мироненко Алексей Сергеевич
- Безуглая Елена Алексеевна
- Середа Светлана Петровна
- Золотарёва Виктория Николаевна
- Галич Святослав Игоревич

5. Провідміняти власне прізвище, ім'я, по батькові (сім відмінків).

6. Перекладіть словосполучення.

Косвенные результаты	Общественное мнение
Учредительное собрание	Лекции по физике
Каждый понедельник	По получении
Текущий счет	По случаю
Подписка на газеты	Приказ по институту

7. Поставте іменники у родовому відмінку однини.

Рахунок	початок	дюйм
тур	плакат	вердикт
місяць	бас	спосіб
склад	правопис	колектив
виступ	кар'єр	
конкурс	карат	

8. Перекладіть текст.

Специфическую функцию имеет и фразеология научной прозы. Она призвана, с одной стороны, выражать логические связи между частями высказывания (такие, например, фразеологизмы и устойчивые сочетания, как «привести результаты», «как показали наблюдения», «на основании полученных данных», «резюмируя сказанное», «несмотря на то что», «отсюда следует, что» и т.п.), с другой стороны, обозначать определенные понятия, являясь, по сути дела, термином (такие, например, фразеологические обороты и сложные термины, как «аналитические языки», «вспомогательный глагол», «государственное право», «ток высокого напряжения» и т. п.).

В научной прозе широко используется и так называемый условный язык, являющийся средством передачи информации, — это единицы измерения, веса, длины, площади и т.п., формулы, графики, иллюстрации, чертежи, схемы, диаграммы и т. п., а также различные типографские средства: всевозможные подчеркивания — одной, двумя или несколькими чертами; шрифтовое выделение — жирный, полужирный шрифт, разрядка, курсив.

Экстраграмматические средства позволяют наиболее компактно, емко и наглядно выразить необходимую информацию.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА №3

1. Укладіть зразки документів.

- Заява про надання відпустки без збереження заробітної плати.
- Доручення на право отримання грошової допомоги.
- Розписка про отримання літератури у бібліотеці.
- Автобіографія.
- Характеристика на військовослужбовця.
- Пояснювальна записка про невиконання службового завдання.
- Резюме.

2. Запишіть імена українською мовою та утворіть імена по батькові (чол. та жін. роду).

Арсений	Пётр	Вячеслав
Алексей	Клим	Святослав
Платон	Анатолий	Николай
Куприян	Геннадий	Олег

3. Запишіть прізвища українською мовою.

Алёхин	Грачёв	Кочеев	Евдокимов
Ткачёв	Баранцевич	Секешев	Бессонов
Волобуев	Григорьев	Белов	Зверев
Чичиков	Бабич	Каменев	Мотрич
Свечкарёв	Дергачёв	Меньшиков	Беспалько
Расцветаев	Дрёмов	Репин	Куликов

4. Перекладіть і провідміняйте.

- Хмелёв Геннадий Фомич
- Валуева Ирина Павловна
- Гречко Виталий Маркович
- Галич Сергей Александрович
- Суббота Ольга Васильевна

5. Провідміняйте власне прізвище, ім'я, по батькові (сім відмінків).

6. Перекладіть словосполучення.

Общественные отношения	Условия труда
Надлежащим образом	По уважительной причине
Официальные лица	По требованию
Младший по званию	Прийти по делу
По правилам	
Изыматъ из обращения	

7. Поставте іменники у родовому відмінку однини.

Землетрус	зразок	ривок
диспут	майдан	абзац
відмінок	випадок	ступінь
маршал	дефіс	аудитор
хід	фах	
акціонер	десяток	

8. Перекладіть текст.

Научная и техническая литература включает в себя ряд подъязыков (например, подъязык химии, математики, электроники, машиностроения, географии, экономики, права, истории и т.п.) и имеет определенные жанры: монография, статья, учебник, учебное пособие, аннотация, реферат, документация, информационный обзор, патентное описание и др.

Каждый из подъязыков и жанров научной прозы, наряду с общими стилевыми чертами, имеет и свои индивидуальные черты. Например, в реферате способ изложения материала, как и в любом жанре научной и технической литературы, — формально-логический (коллективный), но, в отличие, например, от жанра статьи, в нем нет той научной обстоятельности изложения, которая характерна для научной или технической статьи. В целом в языке научной и технической литературы наблюдается тенденция к стандартизации, к унификации средств выражения мысли, особенно в подъязыках точных наук, таких, например, как математика.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА №4

1. Укладіть зразки документів.

- Заява про надання чергової відпустки.
- Розписка про одержання спортивного інвентаря.
- Доручення на одержання бандеролі.
- Автобіографія.
- Характеристика на бухгалтера.
- Пояснювальна записка про відсутність на робочому місці.
- Резюме.

2. Запишіть імена українською мовою та утворіть імена по батькові (чол. та жін. роду).

Николай	Лукьян	Никита
Андрей	Фёдор	Максим
Алексей	Владимир	Валерий
Павел	Вадим	Леонид

3. Запишіть українською мовою.

Озеров	Белинский	Верёвкин
Тургенев	Писарев	Артёмов
Шмелёв	Ефимов	Игнатьев
Матвеев	Алябьев	Грачёв
Алексеев	Соловьёв	Чичиков
Плещеев	Гуляев	Виноградов
Киселёв	Никитин	Крутых
Радищев	Ульянов	Крутиков

4. Перекладіть і провідміняйте.

- Серобаба Ирина Владимировна
- Саенко Валентин Павлович
- Москалёва Ольга Евгеньевна
- Моисеенко Виталий Андреевич
- Кушнир Тимур Русланович

5. Провідміняйте власне прізвище, ім'я, по батькові (сім відмінків).

6. Перекладіть словосполучення.

Дальнейшее использование	Безналичный расчет
Каждые полчаса	Комиссия по вопросам торговли
Депонированная зарплата	По улице
Расписка в получении	По всем направлениям
По инициативе	По закону

7. Поставте іменники у родовому відмінку однини.

Корпус	відрізок	Херсон
косинус	папір	Лазар
рух	градус	текст
відсоток	мільйон	коридор
з'їзд	перепис	
сектор	Марс	

8. Перекладіть текст.

Описание научной работы, независимо от ее характера и тематической направленности, должно отражать логику проведенного конкретного исследования, что получает выражение в композиции, рубрикации, оглавлении и других формальных элементах, а в целом в структуре научного произведения

Любое научное произведение — это оформленное содержание (смысл) научных фактов, явлений, гипотез, теорий или открытых

Одна из важнейших задач исследователя при оформлении результатов своих научных изысканий заключается в том, чтобы обеспечить соответствие формы содержанию.

Определение формы научного произведения сопутствует составлению плана исследования, в процессе чего выявляются рубрикация, обусловливающая структуру будущей научной работы, характер и объем иллюстративного материала, классификация источников. Это общее организационное условие в свою очередь предполагает продолжение поиска оптимальной формы научного произведения практически на каждой стадии исследования.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА №5

1. Укладіть зразки документів.

- Заява про звільнення з посади.
- Доручення на одержання грошового вкладу у банку.
- Розписка про одержання приладів.
- Автобіографія.
- Характеристика на вчителя.
- Пояснювальна записка про порушення трудової дисципліни.
- Резюме.

2. Запишіть імена українською мовою та утворіть імена по батькові (чол. та жін. роду).

Герасим	Антон	Викентий
Артур	Віктор	Степан
Родіон	Сем'ён	Фадей
Валерій	Тимофей	Виталий

3. Запишіть прізвища українською мовою.

Алёхин	Свищёв	Захарыин	Марьянов
Климов	Наседкин	Чижиков	Зуев
Алфёров	Гуревич	Исаенко	Булавин
Фёдоров	Ільєнко	Пономарёв	Лучин
Малеев	Токарев	Сидоров	Мацеев
Менделеев	Звонарёв	Гусев	Рублёв

4. Перекладіть і провідміняйте.

- Гончар Роман Сергійович
- Коляда Оксана Олеговна
- Золотарёва Ірина Вікторовна
- Долженко Кирилл Макарович
- Богданов Евгений Константинович

5. Провідміняйте власне прізвище, ім'я, по батькові (сім відмінків).

6. Перекладіть словосполучення.

Испытательный срок	По заказу
Косвенная причина	Канцелярские принадлежности
Текущесть кадров	Лицевой счёт
Отпуск по болезни	Курсы по изучению языка
По почте	По содержанию

7. Поставте іменники у родовому відмінку одинини.

Атом	журнал	листопад	кілометр
знак	зріст	максимум	штаб
чоловік	кіловат	циклон	квадрат
екіпаж	майданчик	монітор	процес

8. Перекладіть текст.

Реферат — «краткое изложение содержания документа или его части, включающее основные фактические сведения и выводы, необходимые для первоначального ознакомления с документом и определения целесообразности обращения к нему».

Составление рефератов (рефериование) представляет собой процесс аналитико-синтетической переработки первичных документов с целью их анализа и извлечения необходимых сведений. Этот процесс завершается составлением реферата — вторичного документа, дающего краткое изложение содержания первичного документа с указанием на характер документа, методику исследования и его результаты, а также время и место проведения исследования.

Рефериованию подлежит преимущественно научная и техническая литература, в которой содержится новая информация, на остальные виды публикаций, как правило, составляются только аннотации и библиографическое описание. Реферат в большинстве случаев не предназначен для замены первоисточника. Он только помогает читателю отобрать нужную ему литературу и дает основные сведения о содержании первичного документа.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА №6

1. Укладіть зразки документів.

- Заява про надання місця у гуртожитку.
- Доручення на одержання бандеролі.
- Розписка про одержання власної трудової книжки
- Автобіографія.
- Характеристика на начальника відділу.
- Пояснювальна записка про запізнення на заняття.
- Резюме.

2. Запишіть імена українською мовою та утворіть імена по батькові (чол. та жін. роду).

Максим	Влас	Тимур	Семён
Григорий	Анатолий	Влад	Лука
Денис	Артур	Павел	Вадим

3. Запишіть українською мовою.

Погорелов	Октябрёв	Румянцев	Кириллов
Рассоха	Воробьёв	Вячеславов	Парфёнов
Калачёв	Ильинский	Хлебодаров	Хоролец
Слесаренко	Филиппов	Ветров	Любич
Бесов	Лисицын	Тихонов	Козырев
Бездетко	Одесский	Вяльцев	Снегов

4. Перекладіть і провідміняйте.

- Калачёв Денис Павлович
- Бездетко Иван Сергеевич
- Матковская Галина Сергеевна
- Зимина Валентина Гавриловна
- Гетманский Остап Петрович

5. Провідміняти власне прізвище, ім'я, по батькові (сім відмінків.)

6. Перекласти словосполучення.

На общественных началах	Ответственный сотрудник
В течение недели	Деловые круги
Спрос и предложение	Исследования по маркетингу
Дежурный по району	По схеме
Прислать по адресу	По закону

7. Поставте іменники у родовому відмінку однини.

Четвер	Прометей	Каїр
сертифікат	диплом	Тайвань
десятак	симптом	телефон
об'їзд	мінімум	статус
стандарт	спосіб	об'єкт
акредитив	стенд	патент

8. Перекладіть текст.

Следует выделить также слова-конкретизаторы и слова-доминанты.

Слова-конкретизаторы конкретизируют, усиливают выражаемую мысль. Формально они представлены выделительными, усиливательными и ограничительными частицами и наречиями. Функционально они многозначны, в пределах одного высказывания — однозначны (например, «крайне фальшиво», «ещё бесчинствуют» и т.п.).

Слова-доминанты — это слова (словосочетания), которые несут основную смысловую нагрузку. Такая семантическая значимость этих слов (словосочетаний) делает их одновременно и словами-организаторами мысли. Семантически они служат средством логической связи между частями высказывания, между предложениями, абзацами и текстом в целом. Например, в «Декрете о мире» таким словом является слово «мир».

Из лексических изобразительно-выразительных средств языка для научной прозы наиболее характерно сравнение, цель которого дать более четкое представление об излагаемом.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА №7

1. Укладіть зразки документів.

- Заява про надання відпустки без збереження заробітної плати.
- Доручення на одержання грошової допомоги.
- Розписка про одержання підручників у бібліотеці.
- Автобіографія.
- Характеристика на курсанта військового училища.
- Пояснювальна записка про відсутність на заняттях.
- Резюме.

2. Запишіть імена українською мовою та утворіть імена по батькові (чол. та жін. роду).

Макар	Нікита	Михаїл	Серафим
Максим	Мирослав	Павел	Руслан
Матвей	Алексей	Юlian	Тимофей

3. Запишіть прізвища українською мовою.

Зоин	Рижский	Суббота	Пирогов	Подгорный	Терентьев
Ільин	Кирпичев	Семёнов	Бондарев	Крохмалёв	Пономарёв
Свечкарь	Синицын	Лебедев	Мотрич	Комиссаров	Твердохлеб
Сукачёв	Евгеньев	Малинин	Фадеев	Водопьянов	Соловьёв

4. Перекладіть і провідміняйте

- Лебедева Светлана Игоревна
- Подгорный Яков Петрович
- Середа Алла Викторовна
- Кисленко Валерий Олегович
- Кулик Геннадий Максимович

5. Провідміняйте власне прізвище, ім'я, по батькові (сім відмінків).

6. Перекладіть словосполучення.

По моим сведениям	При производственных делах
По собственной воле	На открытии избирательного собрания
Послать по почте	Общие положения
По назначению	Планирование и учёт
Обмен опытом	Получать по счёту

7. Поставте іменники у родовому відмінку однини.

Землетрус	Дунай	документ	ривок
відмінок	Паріж	авторитет	фах
зразок	Харків	дублікат	абзац
випадок	квартал	вокзал	доказ

8. Перекладіть текст.

Функционально, в соответствии с выполняемыми ими функциями, эта группа слов подразделяется на две категории:

- 1) слова, вводящие логический контекст;
- 2) слова, характеризующие степень объективности информации.

Первые осуществляют различные логические операции, например подтверждают приведенные ранее соображения («поэтому», «следовательно», «таким образом», «тем самым», «в результате этого» и т. п.), отрицают приведенные выше соображения («однако», «но», «с другой стороны», «тем не менее», «в противоположность этому» и т.п.), расширяют приведенные выше соображения («кроме того», «в свою очередь», «и в данном случае» и т.п.), указывают на последовательность аргументации («во-первых», «во-вторых», «выше», «ниже» и т. п.) и др.

Вторые лишь констатируют степень объективности информации, содержащейся в высказывании («думают», «считают», «полагают», «утверждают», «по-видимому», «кажется», «возможно» и т.п.). Функциональная роль этих организаторов чрезвычайно велика, так как их отсутствие превращает относительное высказывание в абсолютное.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА №8

1. Укладіть зразки документів.

- Заява про переведення на іншу посаду.
- Доручення на одержання заробітної плати.
- Розписка про одержання підручників у бібліотеці.
- Автобіографія.
- Характеристика на випускника школи.
- Пояснювальна записка про відсутність на зборах.
- Резюме.

2. Запишіть імена українською мовою та утворіть імена по батькові (чол. та жін. роду).

Анатолий	Богдан	Валентин	Авксентий
Борис	Валерian	Альберт	Борислав
Валерий	Андрей	Вадим	Василий

3. Запишіть прізвища українською мовою.

Помяловский	Скуфын	Алябьев	Лихачёв
Винниченко	Тургенев	Воинов	Касьянов
Соломянник	Васильев	Хрущёв	Румянцев
Евдокимов	Седелкин	Бердяев	Горький
Александров	Тимофеев	Репин	Шевелев
Тимирязев	Арсеньев	Кощеев	Климов

4. Перекладіть і провідміняйте.

- Лукьянин Кирилл Сергеевич
- Пескова Ольга Фёдоровна
- Мажуга Максим Григорьевич
- Лещенко Станислав Павлович
- Кравцова Светлана Алексеевна

5. Провідміняйте власне прізвище, ім'я, по батькові (сім відмінків).

6. Перекладіть словосполучення.

Письмо с уведомлением	Расходы по бюджету
Подписка на газеты	Расписка в получении
Приходование	Расходная накладная
Понести потери	Спрос и предложение
Учредительное собрание	Вынести благодарность

7. Поставте іменники у родовому відмінку однини.

Лондон	кореспондент	Львів	Дністер
бланк	документ	Іртиш	акциз
Псалтир	авторитет	Бостон	дублікат
штамп	кредит	Київ	Сахалін

8. Перекладіть текст.

Общенаучная и общетехническая лексика – это лексическое окружение терминов, представленное словами и словосочетаниями, большая часть которых в общеязыковом плане многозначна. И только в определенном контексте при выражении определенного понятия (смысла) они однозначны и выполняют одну определенную функцию. Знание именно данного значения и именно данной функции обеспечивает точное, правильное понимание научной и технической мысли (например, в математике слово «заметить» обозначает «прибавить для сравнения, указать»; слово «предполагать» – «считать, допускать»).

Слова-организаторы научной и технической мысли. Формально они представлены союзами и союзными словами, наречиями, предложно-именными словосочетаниями, вводными словами и словосочетаниями и синонимичными им вводными, безличными и неопределенно-личными предложениями. Функционально, в соответствии с выполняемыми ими функциями, эта группа слов подразделяется на две категории:

- 1) слова, вводящие логический контекст;
- 2) слова, характеризующие степень объективности информации.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА №9

1. Укладіть зразки документів.

- Заява про надання чергової відпустки.
- Доручення на одержання грошового переказу.
- Розписка про одержання обладнання на складі.
- Автобіографія.
- Характеристика на студента.
- Пояснювальна записка про спізнення на заняття.
- Резюме.

2. Запишіть імена українською мовою та утворіть імена по батькові (чол. та жін. роду).

Кирилл	Виталий	Фёдор	Алексей
Даниил	Виктор	Емельян	Антон
Тимофей	Василий	Ипполит	Елизар

3. Запишіть прізвища українською мовою.

Дьяков	Ручьёв	Толмачёв	Польських
Бердяев	Озеров	Миронов	Игнатович
Мальцев	Галин	Каменев	Кузнецов
Шишкин	Королёв	Есаулов	Черемных
Рюмин	Снежин	Песков	Тобилевич
Гурьянин	Зиновьев	Галич	Никитин

4. Перекладіть українською мовою і провідміняйте.

- Зорькина Вера Прокоповна
- Хмелёв Геннадий Алексеевич
- Костенко Виктор Анатольевич
- Середа Ирина Владимировна
- Драгоманов Михаил Семёнович

5. Провідміняйте власне прізвище, ім'я, по батькові (сім відмінків).

6. Перекладіть словосполучення.

Срочная командировка	Оказывать значительное влияние
Действующий устав	Смета на текущие расходы
Перевести деньги на счёт	Курсы по изучению языка
Перевести с английского	Рассчитаться наличными
Потеря трудоспособности	

7. Поставте іменники у родовому відмінку однини.

Камінь	добродій	знак	журнал
амур	фунт	мільйон	степ
Амур	вальс	приплів	поштовх
цукор	градус	ангар	шлунок

8. Перекладіть текст.

Термины, терминированность – одна из основных стилевых характеристик функционального стиля научной и технической литературы.

В научной прозе употребляются термины двух видов: 1) общенаучные и общетехнические термины и 2) специальные (узкоспециальные, номенклатурные) термины.

Общенаучные и общетехнические термины выражают общие понятия науки и техники, они обычно многозначны в общем языке и однозначны в пределах функционального стиля научной и технической литературы (ср. «вода», «земля» в разговорном и научном стилях: в разговорном стиле – обычные слова, в научном стиле – термины). Таких терминов в языке немного.

Специальные (узкоспециальные) термины выражают объекты и предметы науки и техники, они обычно однозначны и в общем языке, и в пределах функционального стиля научной и технической литературы (например, «атом», «валентность», «коэффициент» и др.). Таких терминов в языке много – около 90% лексики. Однако в каждой узкой специальности их число невелико – не более 150–200 единиц.

Узкоспециальные термины – достояние ограниченного круга специалистов в данной области знаний. Они используются в основном в научных произведениях, рассчитанных на людей, занятых в этой области науки и техники.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА №10

1. Укладіть зразки документів.

- Заява про заражування на посаду.
- Доручення на одержання стипендії.
- Розписка про одержання грошей у позику.
- Автобіографія.
- Характеристика на співробітника.
- Пояснювальна записка про відсутність на роботі.
- Резюме.

2. Запишіть імена українською мовою та утворіть імена по батькові (чол. та жін. роду).

Артём	Филипп	Олександр	Евгений
Савва	Геннадий	Афанасий	Архип
Василий	Михаил	Семён	Іван

3. Запишіть прізвища українською мовою.

Алёхин	Чичиков	Пенкин	Меньшиков
Грачёв	Секешев	Китаин	Расцветаев
Кочеев	Каменев	Зверев	Баранцевич
Ткачёв	Дергачёв	Репин	Григорьев
Дрёмов	Бестужев	Бабич	Свечкарёв
Литварь	Бессонов	Белов	Волобуев

4. Перекладіть та провідміняйте.

- Мотрич Ольга Ильинична
- Гречко Фёдор Петрович
- Елизаров Вячеслав Филиппович
- Гречуха Татьяна Павловна
- Бирюков Олег Петрович

5. Провідміняйте власне прізвище, ім'я, по батькові (сім відмінків).

6. Перекласти словосполучення.

Поставлять некачественное сырьё	Завершить в текущем году
Удачное разрешение конфликта	Товарищеские отношения
Поставить все точки над «и»	Обрисовать положение
Противопожарные правила	Явиться не вовремя
Получить строгий выговор	Поступать на курсы

7. Поставте іменники у родовому відмінку одинини.

Десяток	майдан	рік	університет
тигр	дефіс	корпус	коридор
Тигр	вензель	юнак	квартал
крах	абзац	декан	дъоготь

8. Перекладіть текст.

В основе любого научного произведения лежит общеупотребительная лексика. Все слова употребляются в их прямых предметных значениях, обилие терминов и слов с абстрактным значением, большое количество служебных (функциональных) слов (предлогов и союзов) и слов, обеспечивающих логические связи между отдельными предложениями и частями высказывания. Широко распространены слова со стертой семантикой, пустые и полупустые глаголы типа «оказать влияние», «находить применение». Наблюдается резкое сокращение числа синонимов.

В лексическом составе функционального стиля научной и технической литературы следует разграничивать: 1) терминологическую лексику; 2) обще-научную и общетехническую лексику; 3) слова-организаторы научной и технической мысли.

Терминологическая лексика занимает большое место в научной прозе, что обусловлено ее функциональным назначением: термины несут в себе информацию значительно большую, чем другие лексические единицы.

Термины являются теми идеальными типами языкового выражения, к которым неизбежно стремится научный язык.

ДЖЕРЕЛА

1. Ботвина Н.В. Ділова українська мова (офіційно-діловий та науковий стилі): Навчальний посібник. – К., 2001.
2. Зубков М.Г. Сучасна українська ділова мова. – Харків, 2003.
3. Коваль А.П. Ділове спілкування. – К., 1992.
4. Молдованов М.І., Сидорова Г.С. Сучасний діловий документ. – К., 1992.
5. Нелюба А.М. Теорія і практика ділової мови. – Харків, 1997.
6. Паламар Л.М., Кацавець Г.М. Мова ділових паперів. – К., 1998.
7. Токарська А.С. Ділова українська мова. – Львів, 1995.
8. Шевчук С.В. Ділове мовлення: Методичні рекомендації й зразки ділових паперів. – К., 2000.
9. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення. – К., 1997.
10. Шевчук С.В. Ділове мовлення. Модульний курс: Підручник. – К., 2009.
11. Шевчук С.В. Ділове мовлення для державних службовців. – К., 2008.
12. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. – К., 2006.

Навчальне видання

Методичні вказівки
до виконання контрольних робіт
з дисципліни
«Українська мова
(за професійним спрямуванням)»
(для студентів 1 курсу заочної форми навчання
напряму підготовки 6.060101 – «Будівництво»
та слухачів другої вищої освіти)

Укладач: **ХОМ'ЯКОВА Ольга Володимирівна**

Відповідальний за випуск *O. O. Жигло*

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання *K. A. Алексанян*

План 2012, поз.575 М.

Підп. до друку 10.04.2012

Друк на різографі.

Тираж 50 пр.

Формат 60x84/16.

Ум. друк. арк. 1,17

Зам. №

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011